VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen innovatiivisia hankintoja tukevia menettelyjä

24.10.2018 I Kirsi-Maria Halonen &
Johanna Sammalmaa

Innovatiiviset menettelyt biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen julkisissa hankinnoissa

- Tavoite: Suomesta resurssiviisas, kierto- ja biotalouden mallimaa
- Tutkimuskysymys: Miten edistää tavoitetta julkisissa hankinnoissa ja rohkaista hankintayksiköitä innovatiivisiin menettelyihin?
- Tunnistettuja ongelmia ja tutkimuksellisia lähtökohtia:
  - Hankintayksiköiden osaamisen, resurssien ja ajan puute
  - Vanhat ja jäykät, juridiikkaan ”liikaa” keskittyvät hankintamenettelyt
  - Hankintasopimusten vaikutusten ja vaikuttavuuden puutteellinen seuranta
  - Uusiin ja innovatiivisiin hankintoihin liittyvien riskien hallinta

Innovatiivisten hankintojen kulmakivistä

- Avoin ja hyvin dokumentoitu valmisteluvaihe ja keskustelut markkinatoimijoiden kanssa
- Riskien kartoittaminen kiinteäksi osaksi hankintojen suunnittelua
  - Riskienhallintaan riskityypistä riippuen useita mahdollisuuksia: erilaiset riskiä jakavat hankintamallit, sopimusehdot tai riskien rajaaminen vain tiettyyn osaan hankintaa
- Riskirahoitukselle tarvetta jossain hankkeissa: one size does not fit all
  - Useimmiten hankinnan riskien /teknologiariskin kattamista enemmän tarvetta olisi ulkopuolisen osaamisen oston rahoittamiseen
  - Eri suuruisissa hankinnoissa rahoituksen kattavuus ja myöntöperusteet ovat erilaisia: hankintojen tyypittely

Innovatiivisten hankintojen edistäminen vaatii uudenlaista suhtautumista

- Epävarmuuden sietäminen ja mahdollisen epäonnistumisen hyväksyminen
- Ostoehtojen sanelusta joustavampaan yhteistyöhön yritysten kanssa
  - Uudet hankintamenettelyt tai -mallit (esim. SIB, innovaatiokumppanuus)
  - Huomio kannustinmalleihin ja hyvään, selkeään viestintään
  - Mahdolliset osallistumisen esteet yritysten näkökulmasta otettava huomioon: tulosperusteisuus, immateriaalioikeuksien jakaminen
- Uusien ratkaisujen skaalautumisen tukeminen
  - Innovatiivisten hankintojen tukirahoitus kohdistuu täysin uusiin ratkaisuihin: jäävät monesti yhden pilotin varaan
  - Skaalautumisen edistämisessä askel eteenpäin: KEINO ja Green Deal

Green Dealin toimintamallin kuvaus

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Kiitos!

Lisätietoja: kirsi-maria.halonen@ulapland.fi
johanna.sammalmaa@utu.fi
isa-maria.bergman@motiva.fi

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

Turun yliopisto
University of Turku

Motiva

TAPIO